

Türkiyə nüvə enerjisi istehsal edən dövlətlər sırasına qoşulur

Aprelin 27-də Türkiyənin Mersin vilayətində Akkuyu AES-in birinci enerji blokuna nüvə yanacağıının verilməsi mərasimi keçirilib. Türkiyə nüvə enerjisi istehsal edən dövlətlər sırasına qoşulmağın sevincini və qururunu yaşayır. Bunu Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan mərasimdə videobağlantı vasitəsilə çıxışı zamanı deyib. Onun sözlərinə görə, ölkəyə hava və dəniz nəqliyyatı ilə çatdırılan nüvə yanacağı ölkənin ilk atom elektrik stansiyası olan Akkuyunun da nüvə enerjisi obyektləri sırasına daxil edilməsinə imkan verib.

Türkiyə lideri qeyd edib ki, hazırda dünyada 422 atom elektrik stansiyası fəaliyyət göstərir, daha 57-si isə tikilməkdədir.

Rəcəb Tayyib Ərdoğan vurğulayıb ki, 60 illik gecikməyə baxmayaraq, Türkiyə Nüvə Enerjisi İstehsalçıları Liqasına daxil olub. O bildirib ki, "bu gün Aİ ölkələrinin istehlak etdiyi elektrik enerjisinin 25 faizi atom elektrik stansiyalarında istehsal olunur. Avropa Komissiyası nüvə enerjisini "yaşıl enerji" mənbəyi kimi tanımaqla şübhələri aradan qaldırdı. Biz Akkuyu AES-i bu prosesin bir hissəsinə çevirmişik".

Prezident qeyd edib ki, AES Türkiyə ilə Rusiya arasında 20 milyard dollar sərmayə qoyulmuş ən böyük ortaqlıq investisiya layihəsidir: "Atom elektrik stansiyası layihəsini dəstəklədikləri üçün Rusiya Federasiyasının bütün hakimiyyət orqanlarına və şəxsən Prezident Vladimir Putinə təşəkkür etmək istəyirəm. Bu layihənin həyata keçirilməsində verdikləri töhfəyə görə iki ölkənin mütəxəssislərinə minnətdarlığımı bildirirəm".

Ərdoğan xatırladı ki, ölkədə ilk AES-in tikintisi çərçivəsində 300-dən çox türkiyəli mütəxəssis Rusiyada təlim keçib.

Dövlət başçısı bildirib ki, Akkuyu layihəsi bir çox digər mühüm təşəbbüslər kimi, Türkiyənin dövlət büdcəsi üzərindəki yükü aradan qaldıran maliyyələşdirmə modeli əsasında həyata keçirilib.

"Akkuyu AES-in bütün enerji blokları 2028-ci ilə qədər istifadəyə veriləcək ki, bu da ölkənin elektrik enerjisinə olan tələbatının 10 faizini ödəyəcək. Quraşdırılmış gücə çatdıqdan sonra Akkuyu AES ildə 35 milyard kilovat-saat elektrik enerjisi istehsal edəcək. Akkuyu AES-in fevralın 6-da baş verən dağıdıcı zəlzələdən zərər çəkməməsi inşaatçıların peşəkarlığından xəbər verir", - deyərək Prezident sözlərinə əlavə edib.

O bildirib ki, Akkuyu AES sayəsində Türkiyənin qaz idxal xərcləri ildə 1,5 milyard dollar azalacaq. Prezident əmin edib ki, bu layihə Türkiyə iqtisadiyyatının inkişafına müsbət təsir göstərəcək.

Akkuyu AES-in təcrübəsinə nəzərə alaraq, yaxın vaxtlar

da Türkiyənin müxtəlif bölgələrində 2-ci və 3-cü AES-lərin layihələri ilə bağlı müzakirələrə başlanılması planlaşdırılır.

Akkuyu AES Rusiya Federasiyası ilə Türkiyə arasında əlaqələr tarixində məhrəbən qonşuluq münasibətlərinə töhfə verəcək ən böyük birgə layihələrdən biridir. Bunu mərasimə videobağlantı vasitəsilə qatılan Rusiya Prezidenti Vladimir Putin deyib.

Bundan sonra Türkiyənin nüvə enerjisi istehsal edən ölkələr klubuna qoşulacağını bildirən Rusiya lideri Akkuyu layihəsinin Türkiyə Cümhuriyyətinin 100 illiyinə qədər həyata keçirilməsinin Prezident Ərdoğanın şəxsi xidməti olduğunu qeyd edib. O vurğulayıb ki, "əgər Ərdoğan kimi Prezident olmasaydı, uğurdan danışmaq çətin olardı".

Vladimir Putinin dediyinə görə, Akkuyu AES texniki cəhətdən dünyanın ən yeni və təhlükəsiz avadanlıqları ilə təchiz olunub.

Rusiya lideri söz verib ki, Moskva Türkiyəni enerji resursları və ilk növbədə qazla etibar

lı şəkildə təmin etməyə davam edəcək: "Türkiyədə qaz qovşağının işə düşməsi ilə Ankara ilə Moskva arasında ticarət dövriyyəsi artmağa davam edəcək. Rusiya və Türkiyə iqtisadi və ticarət əlaqələrini daha da inkişaf etdirmək niyyətindədir".

Xatırladaq ki, 2010-cu il mayın 12-də Türkiyənin cənub sahillərində Akkuyu AES-in tikintisini nəzərdə tutan Türkiyə və Rusiya Federasiyası hökumətləri arasında əməkdaşlıq haqqında saziş imzalanıb.

Akkuyu AES Türkiyənin cənub sahilində Gülnar rayonunda ümumi gücü 4800 MVt olan dörd enerji blokunun tikilib istifadəyə verilməsini özündə ehtiva edən Rusiya layihəsi çərçivəsində tikilir.

Nüvə obyektinin təxmin edilən istismar müddəti 60 ildir. Monitoring və yoxlamaların nəticələrinə əsasən, bu müddət sonradan daha 20 il uzadıla bilər.

Stansiyanın ilk enerji bloku bir il ərzində istifadəyə veriləcək.

**Rizvan CƏFƏROV,
"Azərbaycan"**